

calamitats públiques, excita a les autoritats civil y eclesiástica pera que fassin les corresponents pregaries.

Al igual que'ls demás Gremis, el de Tortosa dedica preferent atenció a socorre als agremiats pobres en ocasió de malalties y morts. Avuy, molt debilitat, com hem dit, dona dret als seus allistats (que ho son mitjansant la cuota anual de setanta cinch centims) a que s'acompanyin els seus Viatichs ab sis atxes y ab dotze els enterros; abans, en aquets casos pagava les medicines y gastos del sepeli.

Pero prestava el Gremi molts altres y ben considerables serveis públics y privats. A les viudes y pares pobres, els cercava substituïts als seus fills pera'l servey de quintes; deixava quantitats a un interés del dos al tres per cent y feya prestacions de blat, a tall d'algunes institucions especials de que després ens ocuparem, pera la época de la sembra; aquesta llevar se deixava a mesura rasa y 's tornava a mesura corulla.

Es que'l Gremi comptava ab cabals considerables, provinents de testamenteries y donatius. Era frecuentíssim que tot agricultor al morir li fes llegats de poca o molta importancia, segons el poder de cada hu. Tenia persones molt interessades en proporcionarli recursos; una dona anomenada Guillermona, muller de Domingo Conchello, va necessitar per ella sola un llibre d'entrades y altre de sortides; tant era lo que recaudava.

En el Concell Municipal de Tortosa, el Gremi de pagesos hi tenia quatre llochs.

Proveia aquest Gremi al servey de bagatjes a les milicies; va tenir a son carrech, durant molts anys la cobranza del Real Catastre y era considerat en fi com l'institut gremial mes autorisat entre'ls tretze de diferents oficis que'n un temps hi va haver a la ciutat riberenya del Ebre.

Altres corporacions agrícoles.—Acabarem de determinar el caracter dels instituts gremials d'agricultors, anotant mes particularitats d'alguns d'ells.

Així com el Gremi de Reus tenia prempses pera us dels agremiats, molts eren els que además de la casa comunal, posseïen diversos ben immobles, o be rendes provinents de deixes, de pencions de censos etc. que augmentaven el capital social, format comunment per les cuotes ordinaries y extraordinaries y per les multes en especie (cera) y en diner pagades per els contraventors de les ordenances.

La Confraría del Roser de Vilarrodona (Penadés) fundada en 1564, cobrava petits censos y recullia fil y oli 1.

Ja hem vist la importancia excepcional dels capitals que posseïa el Gremi de Tortosa.

Algunes vegades el capital social se formava per captes públiques. Un dels indi-

1 V. Santamaría. "La Notaría". Any 1899.